

Животиње болесне од куге

Куга, та страшна болест, завлада међу животињама. Нису све поумирале од ње, али се су све разболеле. Ниједна се није трудила да нађе хране, и никакво јело их није привлачило. Ни вуци ни лисице нису вредали своје кротке и безазлене жртве. Грлице су бежале једна од друге те међу њима није више било ни љубави ни радости.

Тада лав сазва све животиње на договор па рече:

„Драги пријатељи, ја мислим да је ово бојја казна због наших грехова. Зато највећи грешник међу нама треба да жртвује свој живот да би умирио небески гнев. Можда ће тако успети да спасе све нас од ове болести. Немојмо се хвалисати – нека свако од нас поштено завири у своју савест. Ево, ја сам на пример прождрао многе овце да бих утолио своју халапљивост. А шта су ми оне учиниле!? Ништа. А понекад ми се догодило да поједем и самог пастира. Ја ћу се, дакле, жртвовати ако је то потребно. Али ја мислим да би било добро да свако самог себе оптужи овако као ја, јер је најправичније да жртвује свој живот онај ко је највише грешио.“

„Господару“, рече лисица, „ти си преодбар краљ, и твоја савесност показује колико си ти претерано осетљив. Шта! Зар је грех јести овце, тај олош, та глупа створења? Не, не! Када их грицкаш, господару, ти им указујеш много части. А што се тиче пастира, може се рећи да је он заслужио свако зло, јер је он један од оних људи што хоће насилно да владају над животињама.“

Тако рече лисица, и сви ласкавци запљескаше. Нису смели много испитивати чак ни најнеопростивије злочине тигра, медведа и осталих силника. Све кавгације, па чак и прости пси, по општем мишљењу били су мали свеци.

Када дође ред на магарца да се исповеди, он рече:

„Ја се сећам да сам једанпут прелазио преко једне калуђерске ливаде, па како сам био гладан а трава млада, ја искористих ту прилику на коју ме је неки ђаво навео, те попасох ту ливаду и наједох се добро. А пошто треба да говоримо искрено, ја признајем да нисам имао никакво право да то учиним.“

На те речи сви гракнуше на магарца, а један мало ученији вук доказа својим говором да треба принети на жртву ту проклету, олињалу и шугаву животињу, јер због њених грехова сви они испаштају. Тај магарчев мали преступ прогласише за смртни грех. Јести гуђу траву! Какав ужасан злочин! Он ће свој грех моћи да искупи једино смрћу. И они му то и доказаше.

Петлао, мачка и мишић

Један сасвим млад миш који још није имао никаквог искуства, умало није настрадао. Ево како је он испричао тај доживљај својој мајци:

„Прошао сам планине које окружују нашу домовину и трчкарао као какво дете које жели да се игра, кад ми се поглед заустави на двема животињама. Једна је била блага, добродушна и умиљата, а друга махнита и немирна. Ова је имала оштар и груб глас, а на глави комадић меса; имала је и некакве руке помоћу којих може да се дигне у ваздух као да хоће да полети, а реп јој се шири попут перјанице.“ Ово је, као што видите, био један млад петлао, кога је наш мишић описивао као неку ретку зверку.

„Она се“, причао је даље мишић, „лупала тим својим рукама по бедрима и чинила такву ларму и прасак да сам ја, иако се хвала Богу могу похвалити да сам храбар, побегао одатле проклињући је из дна душе, а да није било ње, ја бих се упознао са оном животињом што ми се учинила онако умиљата. Она има мекану глаку као ми, шарена је, има дугачак реп и смерно држање, скроман поглед, а ипак су јој очи сјајне. Ја мислим да је она у великом пријатељству са нама мишевима, јер су јој уши и лик слични нашим. И баш сам се спремао да јој приђем, кад ме је она прва животиња једним оштрим криком натерала у бекство.“

„Синко“, рече мишица, „та блага животиња је мачка, и она под својим притворним ликом, иако ти се чини да је слична нама, крије зле намере. А она друга животиња, напротив, не само да нам не чини никакво зло него ће нам једнога дана можда послужити за ручак. А мачки ми служимо као храна.“

Чувај се да те спољни изглед не превари!

Медвед и вртлар

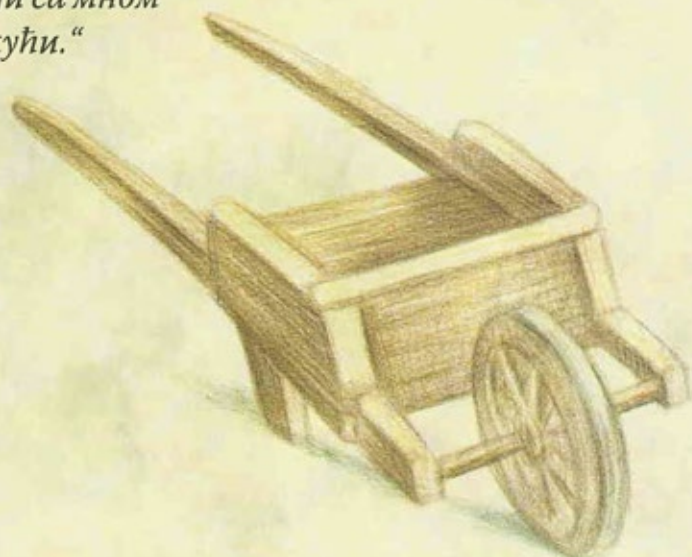
Један планински медвед, прилично незграпан и неук, којему је судбина дала доделила да станује у једној пустој шуми, живео је у њој као прави изгнаник, усамљен и скривен. Он би сигурно скренуо памећу, јер они који живе ван света обично нису сасвим разумни.

Добро је говорити, а још боље ћутати, али и једно и друго може да нашкоди кад је прекомерно. У тај крај где је медвед становао, ниједна животиња није долазила, па њему – иако је био медвед – поче да бива досадан такав тужан живот.

Док је њега морила туга, недалеко одатле патио је од досаде и један старац, који је обожавао биљке и дрвеће. Лепо је живети таквим животом, али је било још пријатније имати поред себе још и неког благог и верног пријатеља. Јер биљке мало говоре, осим у баснама. И тако наш старац, коме беше досадило да живи у томе новом свету, пође да тражи друштво. А баш тада, са истом таквом намером, беше и медвед кренуо из планине. И тако се њих двојица, чудним случајем, сусретоше на једној кривини. Човек се престрави, јер није знао како да избегне тај сусрет и шта да чини, али он вешто прикри свој страх.

Медвед, који не уме да говори много и китњасто, рече му просто:

„Пођи са мном
мојој кући.“

А човек му одговори:

„Господару, онамо је мој дом. Ако хоћеш да ми учиниш велику част, изволи са мном на пољски ручак. У мене има воћа и млека. То можда није свакидашњи обед господе медведа, али ја ти нудим оно што имам.“

Медвед прихвати понуду. И док су тако ишли заједно, они се спријатељише још пре него што су стигли до човековог дома. А кад стигоше тамо, увидеше да могу живети заједно у слози. И мада кажу да је боље живети сâм него са глупацима, ипак је човек могао на миру да ради по цео дан свој посао, јер медвед није говорио ни две речи на дан. Медвед је одлазио у лов и доносио дивљач, али му је главно занимање било да тера муве с лица свог пријатеља док је овај спавао.

Једнога дана кад је старац спавао чврстим сном, једна мува спусти се наврх његовог носа.

Узалуд је медвед покушавао да је отера одагле; она се непрестано враћала, па га то доведе до очајања. „Показаћу ја теби, а сад ћеш видети како!“

И чим то рече, он и учини шта је наумио. Дохвати један велики камен и баца га снажно човеку на главу да убије муву, али му при том разди главу и уби човека уместо тога. Гледао све са стране голуб па на крају рекао голубици:

*Извуци поуку из овог мог суда
и чувај се добро пријатеља луда!*

Рибе и морски гавран

У читавом једном крају није било баре коју један морски гавран није пустошио. Рибњаци и језерца плаћала су му данак у риби. И тако се он господски хранио док је био млад.

Али кад је остарео и постао тром, јадни гавран није више могао да лови рибу, те је скоро гладовао, јер сваки морски гавран мора сâм себи да прибавља храну. А како је наш гавран био већ и сувише стар да би могао видети у дубини воде, и како није имао ни мрежа за хватање риба, патио је од оскудице у храни. И шта је он онда учинио? Пошто је невоља најбољи учитељ, она га је научила овом лукавству:

На обали једнога рибњака гавран је спазио једног рака и рекао му: „Драги друже, отиди одмах и однеси рибљем народу вест да је осуђен на пропаст, јер је господар овог рибњака одлучио да кроз недељу дана дође овде у риболов.“

Рак журно оде и исприча рибама шта је чуо и међу рибама настаде велика узбуна: журиле су на све стране, скупљале се у гомиле, већале и договарале се, па напослетку послаше изасланике да запитају гаврана откуда њему таква вест, ко му је то рекао, да ли он то поуздано зна, има ли лека тој невољи и шта им он саветује да учине.

„Треба да се преселите одатле“, одговори им гавран.

„Како ћемо то учинити?“, запиташе рибе.

„Не брините ништа. Ја ћу вас све пренети једну по једну у своје склониште. Једино Бог и ја знамо пут којим се до њега долази. Не постоји ниједно боље склониште на свету. То је једно језерце које је природа издубила и за које погли људи не знају. Тамо ћу ја склонити и од пропасти све вас.“

Рибе му повероваше, те гавран пренесе сав тај водени народ под једну скровиту стену. И после тога их је гавран, пошто је сместио рибе у бистро, плитко и веома узано језерце, хватао лако – једнога дана једну, другог друга, па их је на њихову штету научио да никада не треба веровати онима што прождиру друге. Истина, рибама је то било скоро свеједно, јер би и иначе многе од њих настрадале од људи.

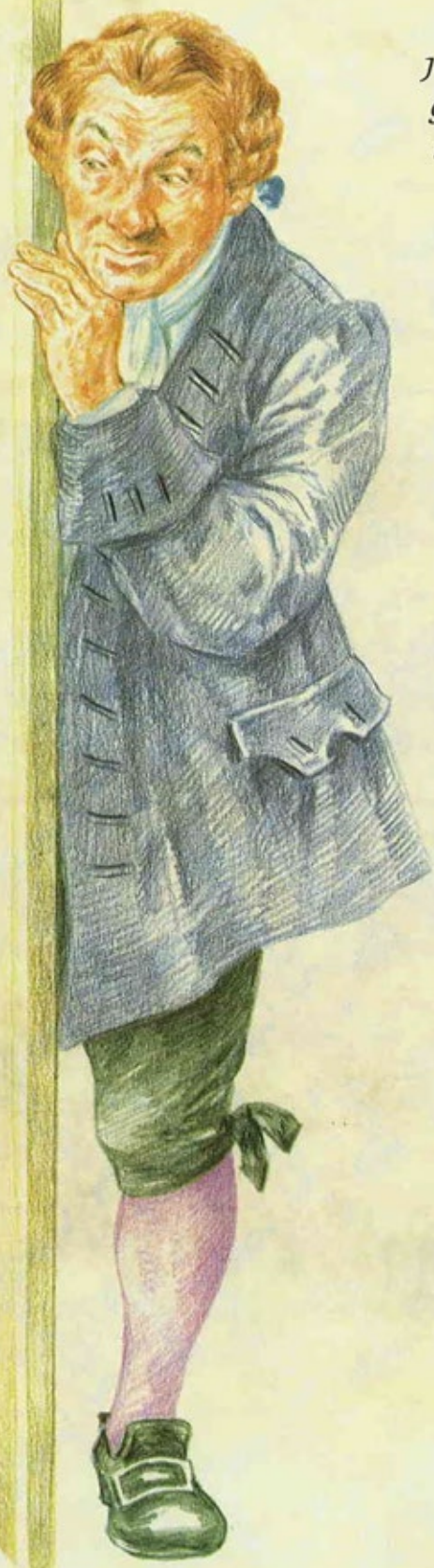

Обућар и банкар

У једном селу живео обућар који је певао од јутра до мрака: био је то весељак којег је била дивота видети и слушати. У његовом суседству је живео један банкар који је био изузетно богат, али никада није певао и веома је лоше спавао. Чак и у зору кад би му сан најлакше на очи долазио, није имао мира од мајсторове веселе песме. Довијао се на разне начине да реши своју муку, али се миран сан није могао купити ни на пијаци ни код трговаца...

Једног дана, позва банкар обућара у свој стан и упита га: „Колико ти зарадиш за годину дана?“ Овај на то поче да се смеје: „За годину дана? Бога ми, господине, ако ћемо искрено – ја не бројим ни дане ни сате јер је на крају све то један исти ђаво и година свакако прође. Најбитније је да се ради и да не прође ниједан дан а да се не заради бар кол'ко за залогај хлеба.“ „Добро“, рече опет банкар, „а колико зарадите за један дан?“ „То зависи“, рече мајстор, „некад више а некад мање.“

На то ће богаташ: „Ја ћу вас спасти тог јага. Ево сто талира! Чувајте их тако да кад вам истински затребају, можете паметно да их употребите.“

Обућар оде кући мислећи како је сада пред њим све земаљско благо те, како стиже кући, затвори у подрум новац а с њим и сву своју радост. И од тог часа, од кад је стекао оно што све наше патње ствара, нико више не чу његову безбрижну песму. И сан миран побеже од њега, а душу му притисну тешко бремене брига и страхова. И тако све док једног дана испијен и несрећан не отиде банкарџу који је коначно живео у миру. Обућар му рече: „Вратите ви мени лепо мој сан и моју песму, а ево вама натраг ваших сто талира!“

